

Äldrenämnden

**Protokoll nr 7 fört vid äldrenämndens sammanträde
tisdagen den 13 oktober 2009 kl. 16.00 – 16.32**

Justerat den 21 oktober 2009

Ewa Samuelsson

Leif Rönngren

Ordförande	Ewa Samuelsson (KD)
Vice ordförande	Leif Rönngren (S)
Ledamöter	Olle Andretzky (M)
	Birgitta Holm (M)
	Birgitta Breile (M)
	Regina Kevius (M)
	Helen Jäderlund Eckardt (FP)
	Berit Kruse (S)
	Lars-Åke Henriksson (S)
	Norma Aranda de Gutiérrez (S)
	Berit Bornecrantz Dias (V)
	Eivor Karlsson (MP)

Tjänstgörande ersättare: EvaMargareta Nyhlén (M) för Carolin
Ludvigsson (M)

Ersättare:

- EvaMargareta Nyhlén (M)
- Margareta Björk (M)
- Diana Wallhager (FP)
- Carina Franke (KD)
- Henry Holmström (S)
- Catarina Carbell (S)
- Olle Palmborg (S)
- Ulla-Liza Blom (S)
- Brit Rundberg (V)
- Ann-Sofi Matthiesen (MP)

Förhinder: Ledamoten Carolin Ludvigsson (M) samt ersättarna Kitty Ericsson
(M), Tomas Tetzell (M) och Ralph Svalstedt (M)

Närvarande tjänstemän: T.f. förvaltningschefen Chatrin Engbo, avdelningschefen
Raili Karlsson, utredaren Lars Strand, praktikanten Linda Moberg och
nämndsekreteraren Barbara Ahlmark samt borgarrådssekreterarna Patric
Rylander och Jessica Nyberg.

§ 1 Närvarande

Noteras närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare.

Ordföranden Ewa Samuelsson informerar att kommunfullmäktige den 28 september 2009 har valt in Brit Rundberg som ersättare för (V).

§ 2 Val av justerare

Vice ordföranden Leif Rönngren (S) utses att tillsammans med ordföranden Ewa Samuelsson (KD) justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan av protokollsjustering

Anmäls att äldrenämndens protokoll 6/2009-09-15 justerats 2009-09-18.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.

§ 4 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner dagordningen.

**§ 5 Remiss:
Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad om hälso- och sjukvårdsansvar för äldre samt personer med fysisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning eller autismspektrumstillstånd samt för personer med förvärvad hjärnskada eller annan kognitiv svikt**

Ärende

Föreligger ärende dnr 108-200/2009.

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (KD) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förslaget till Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad om hälso- och sjukvårdsansvar för äldre samt personer med fysisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning eller autismspektrumstillstånd samt för personer med förvärvad hjärnskada eller annan kognitiv svikt.
2. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige anta Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad om hälso- och sjukvårdsansvar för äldre samt personer med fysisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning eller autismspektrumstillstånd samt för personer med förvärvad hjärnskada eller annan kognitiv svikt.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 6 Ansökan till Sveriges kommuner och landsing (SKL) om medel för projektet ”Hållbar jämställdhetsintegrering”

Ärende

Föreligger ärende dnr 119-271/2009.

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (KD) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Leif Rönngren m.fl. (S), ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) och ledamoten Eivor Karlsson (MP) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och ansöker om medel från Sveriges kommuner och landsting (SKL) för projektet ”Hållbar jämställdhetsintegrering”.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Särskilt uttalande S, V och MP:

”Länsstyrelsen har visat både i den nationella tillsynen och i den operativa tillsynen att det är få kommuner och stadsdelar som arbetat med jämställdhetsintegrering ur ett brukarperspektiv. Införandet av arbetssätt och

rutiner för att undersöka och uppmärksamma behov hos kvinnor och män har haft alltför låg prioritet. Sju kommuner arbetar aktivt utifrån brukarperspektivet, däribland Göteborg och Malmö, men Stockholms kommun har under nuvarande politiska majoritet inte prioriterat frågan. I den äldreomsorgsplan som vi antog för åren 2006 -2010 förde vi in vikten av att beakta genusperspektivet utifrån forskning om att synen på mäns och kvinnors åldrande skiljer sig åt. Vi ser därför positivt på att äldreförvaltningen söker utvecklingsmedel från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för arbete med jämställdhetsintegrering, men det är samtidigt nedslående att endast fyra stadsdelsförvaltningar, av totalt 14, kommer att söka utvecklingsmedel för att delta i projektet. Frågan måste få mycket högre prioritet för Stockholms stad.”

§ 7 Sammanträdestider för äldrenämnden för år 2010

Ärende

Föreligger ärende dnr. 101-270/2009

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (KD) yrkar med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och sammanträda under år 2010 enligt följande:

9 februari
16 mars
20 april
11 maj
8 juni
14 september
12 oktober
9 november
14 december

Äldrenämndens sammanträden under år 2010 börjar kl. 16.00.

**§ 8 Svar på skrivelsen "Riktig mat i äldreomsorgen!" från vice ord.
Leif Rönngren m.fl. (S)**

Ärende

Föreligger ärende dnr. 401-168/2009

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (KD) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Leif Rönngren m.fl. (S), ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) och ledamoten Eivor Karlsson (MP) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) och ledamoten Eivor Karlsson (MP) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelse "Riktig mat i äldreomsorgen!" från vice ordf. Leif Rönngren m.fl. (S).

Särskilt uttalande från S, V och MP:

"Med hänvisning till skrivelsens innehåll och kommande budget nöjer vi oss med att endast konstatera att stadens nuvarande majoritet och organisation splittrar frågor som ex upphandling, krav- och förfrågningsunderlag samt uppföljning. Exempelvis när det gäller måltidsuppehållet och profilboenden vill vi att staden gör mer. Vi tackar för svaret och återkommer i budgetsammanhang."

Särskilt uttalande från V och MP:

"I tjänsteutlåtandet framgår att det inte är tillåtet att ställa krav på korta transporter eller att produkten ska vara lokal- eller närproducerad då det anses diskriminerande. Det ska vara möjligt för alla tänkbara anbudsgivare, såväl nationella som internationella, att lämna anbud. Det innebär att den som i slutändan serveras maten inte kan påverka kvaliteten på den mat man dagligen intar. De äldre har således ingen valfrihet eftersom de inte kan ställa krav på att måltiden är närproducerad!

Att det är mycket viktigt med näringsriktighet och att färskvaror innehåller mer näring tar upphandlingslagstiftningen tyvärr inte hänsyn till. Maten ska också smaka gott och all erfarenhet visar att det som tillagas med omsorg i närmiljö blir godare. Den givna slutsatsen är att Sverige måste arbeta för att ändra lagstiftningen på EU-nivå.

Som förklaring till nedläggningen av servicehusrestauranger nämns bara att entreprenörerna måste ha ett tillräckligt stort kundunderlag, när det de facto finns flera orsaker, dels handlar det om omvandlingen till seniorboenden som gör att

restaurangerna läggs ned, på grund av att seniorerna själva måste stå för kostnaden för utrymmet, men exempelvis även om för dyra renoveringsbehov för stadsdelarna. Man borde kunna utnyttja kvadratmetrarna bättre och göra matsalarna mindre och mer hemtrevliga, bjuda in kringboende äldre som bor ensamma och har hemtjänst att äta, som i en skolmatsal i omgångar.

Det är inte kommersiella restauranger som behövs. Gör man en jämförelse med skolor och förskolor så äter eleverna i en atmosfär som ska påminna om trivsam hemmiljö. I en sådan passar det för äldre att i lugn och ro ta en sen kvällsmörgås som motverkar undernäring och förbättrar sömnen. Staden borde för övrigt fastslå att nattfastan inte får överstiga 11 timmar.

Barnen äter ett mål om dagen i skolan fem dagar i veckan, med undantag för skollov. De äldre däremot äter sin lagade mat två gånger om dagen, dag ut och dag in, till livets slut. Ändå har många skolor och förskolor kvar egna matlagningskök medan vi ser en annan utveckling i äldreomsorgen. Dessutom pågår en intensiv kampanj för att skolmaten ska förbättras genom tillagning på plats med närproducerade råvaror utan artificiella tillsatser, som ju inte behövs vid tillagning direkt från råvaran.

Sammantaget framstår det som diskriminerande att äldre ska särbehandlas genom avsaknaden av egna tillagningskök och matsalar och att de istället ska tilldelas fjärrproducerad mat, med allt vad det innebär av försämringar både för livskvalitet och miljö!"

§ 9 Svar på skrivelsen "Skapa kommunala profilboenden!" från vice ordf. Leif Rönngren m.fl. (S)

Ärende

Föreligger ärende dnr. 105-156/2009

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (KD) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Leif Rönngren m.fl. (S), ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) och ledamoten Eivor Karlsson (MP) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) anmäler ett särskilt uttalande.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen "Skapa kommunala profilboenden!" från vice ordf. Leif Rönngren m.fl. (S).

Särskilt uttalande från S, V och MP:

"Med hänvisning till skrivelsens innehåll och kommande budget nöjer vi oss med att endast konstatera att stadens nuvarande majoritet och organisation splittrar frågor som ex upphandling, krav- och förfrågningsunderlag samt uppföljning. Exempelvis när det gäller måltidsuppehållet och profilboenden vill vi att staden gör mer. Vi tackar för svaret och återkommer i budgetsammanhang."

Särskilt uttalande från V:

"Ett kommunalt boende är definitionsmässigt "ägt av alla" och ska spegla våra olika profiler. Den så kallade valfrihetsmodellen med ökat marknadstänkande och privatiseringar av den kommunala omsorgen stimulerar det motsatta eftersom målsättningen att skapa ekonomisk vinst sker på bekostnad av andra värden och kommer som en naturlig följd att bortse från de mindre gruppernas behov.

En ökad efterfrågan skapas traditionellt genom att minska utbudet och kommer att tvinga in de äldre i det äldreboende som bjuds ut på marknaden. Det är därför enbart inom det kommunala äldreboendet som profilboende för målgrupper utifrån intresseområden, kultur, sexualitet, språk osv. har en framtid.

Det kan vara bra att börja med att satsa på profildagverksamheter med sikte på kultur, litteratur, böcker, bridge, sport, bingo, jazz, politik, hbt och språkboenden och annat som de äldre har som önskemål."

§ 10 Anmälan av månadsrapport för tiden t.o.m. september 2009

Ärende

Föreligger ärende dnr. 201-61/2009

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (KD) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens anmälan av månadsrapporten.

§ 11 Äldreförvaltningens Pandemiplan

Ärende

Föreligger ärende dnr. 118-272/2009

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (KD) yrkar, med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens anmälan av Pandemiplanen.

§ 12 Ansökan från den ideella föreningen Hälsans Natur om bidrag till film och bok om vårdhundar

Ärende

Föreligger ärende dnr. 420-176/2009

Yrkande

Ordföranden Ewa Samuelsson (KD) yrkar med instämmande från övriga ledamöter, bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) och ledamoten Eivor Karlsson (MP) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden avslår ideella föreningen Hälsans Naturs ansökan om 50 000 kronor som delfinansiering vid produktion av film och bok om vårdhundar.

Särskilt uttalande från V och MP:

”Vi är i grunden positiva till att staden främjar metodutveckling inom äldreomsorgen, och vårdhundar är ett arbetssätt som redan används i Stockholm. Det är bra om goda exempel sprids, både för att höja livskvaliteten för omsorgstagare och för att utveckla och effektivisera omsorgen. Den mesta forskningen om djur i vården finns bara publicerad på engelska, varför uppdaterat informations- och studiematerial på svenska är viktigt. Vi håller med äldreförvaltningen om att det inte är rätt att ge bidrag för marknadsföring, men inte därför att det handlar om en särskild metod utan därför att den ideella föreningen i bakgrunden har företagsfinansiärer. Med anledning av äldreförvaltningens svar tycker vi att det behövs ett klagande angående i vilken omfattning och i vilket syfte staden tidigare har bidragit till att ge ut böcker och filmer. Exempelvis har staden nyligen sponsrat filmproduktionen av Stieg Larssons Millennium-trilogi med 2 miljoner kronor. Det är viktigt att staden har en linje som gäller i alla nämnder.”

§ 13 Protokoll från äldrenämndens handikappråd 7/2009-10-06

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 14 Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd 7/2009-10-06

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 15 Anmälan av postlista per den 29 september 2009

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 16 Förvaltningschefens information

- Tillförordnade förvaltningschefen Chatrin Engbo informerar att öppet hus i stadshuset "En dag för anhöriga" som ägde rum den 10 oktober 2009 var välbesökt. Från äldreförvaltningen deltog Stockholms stads äldreombudsman Lotta Burenius, Stockholms äldre- och handikappjour: Trygghetsjouren och kostverksamheten.
- Lars Strand informerar om fortsatt arbete med genomförande av KF:s uppdrag i budget 2009 angående brottsförebyggande insatser samt delar ut broschyren "Öka tryggheten – minska utsattheten för brott", med råd och tips för äldre. Broschyren har tagits fram i samverkan med representanter för KPR och HKR, Polismyndigheten i Stockholms län, Brottsofferjouren, Micasa Fastigheter och pensionärsorganisationerna PRO, RPG, SPF, SPRF och SKPF och kommer att skickas ut till stadsdelsförvaltningarna och pensionärsorganisationerna för vidare spridning till vårdcentraler, medborgarkontor och bibliotek.
- Chatrin Engbo informerar att det står ett felaktigt klockslag på de tidigare överlämnade biljetterna till föreställningen "Sista dansen" på Stadsteatern som visas kvällen innan konferensen "Leva livet vidare till den sista dansen" den 22 oktober 2009. Föreställningen onsdag den 21 oktober 2009 börjar kl. 18.00. Nya korrekta biljetter delades ut.

§ 17 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark
Nämndsekreterare